

FAAILOILO LAPATA'I MO FAALAVELAVE FAAFUASE'I I TELEFONI FEAVEA'I

Afai ua iai i se tulaga e lamatia ai lou ola, soifua maloloina poo au meatotino, e mafai ona lafo atu i lau telefoni feavea'i faailoilo lapata'i mo faalavelave faafuase'i, e aunoa ma sou tau lesitala pe download se polokalame (app) e tuu i totonu o lau telefoni.

Asiasi i le [civildefence.govt.nz](https://www.civildefence.govt.nz) e siaki ai pe o fetauti lau telefoni.

Afai ua iai se lamatiaga ogaoga i lou ola, soifua maloloina, poo au meatotino, e mafai ona lafo atu i lau telefoni feavea'i se Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i (Emergency Mobile Alert).

O nei faailoilo lapata'i o loo lafo atu e faaaogā ai le tekonoosi tau faasalalaua i telefoni feavea'i, o lona uiga e lē manaomia ai fua ona e lesitala pe tau download se polokalame (app) e tuu i totonu o lau telefoni. E mafai foi ona faaaogā e taula'i atu i nofoaga o loo aafia, o lona uiga e faato'a e maua na faailoilo pe afai o lou vaipanoa lea e tupu ai se faalavelave faafuase'i.

O faaaliga mai Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i ua na'o le Ministry of Civil Defence & Emergency Management, Civil Defence Emergency Management Groups, NZ Police, Fire and Emergency New Zealand, Ministry of Health ma le Ministry for Primary Industries e mafai ona latou lafoina atu.

E tatau ona e mauaina nei faailoilo lapata'i pe afai o loo ki lau telefoni, e mafai e lau telefoni ona mauaina nei faasalalaua, ma o loo e iai i totonu o le nofoaga o loo aafia. E mafai ona e siaki pe mafai e lau telefoni ona mauaina faailoilo lapata'i i le [civildefence.govt.nz](https://www.civildefence.govt.nz).

E lē suitulaga nei faasalalaua mai Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i, i isi faailoilo mo faalavelave faafuase'i. E iai nisi auala faapoopo e lapata'ia ai oe, faatasi ai ma isi alaleo. Ia vave ona fai se gaiogā. E lē o telefoni uma e mafai ona maua atu ai faailoilo lapata'i nei, afai la e te mauaina se faailoilo, ia e faailoa atu i isi. Afai e te lagona o loo lamatia lou soifua, aua e te faatali mo se lapata'iga aloaia.

E faapefea le faaaogāina o le Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i?

O Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i o loo faaaogā ai se faailoga (signal) ua faapitoa mo lea tulaga, o lona uiga o le a faamoemoeina e ola pea i le taimi o se faalavelave faafuase'i, e tusa lava pe ua faatumulia atoatoa ala o fesoota'iga o telefoni feavea'i ma le initaneti.

E lē afaina poo le ā le kamupani telefoni (network) lena e te faaaogāina. Soo se telefoni talafeagai e oo atu i totonu o le nofoaga i le taimi faasalalau, o le a mafai ona mauaina le faailoilo lapata'i.

Pe mafai ona ou taofia lo'u mauaina o Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i?

Talu ai o le Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i ua fuafuaina mo le puipuia o lou saogalemu, o le a lē mafai ai la ona taofia lou mauaina o le Faailoilo Lapata'i. E mafai ona aliali atu i luga o lau telefoni isi auala e faaaogāina i isi atunuu e e filifili ai, ae mo totonu lava ia o Niu Sila, o le a matou faaaogāina se ala faasalalau e ala faasoloatoa.

O le ā la'u mea e tatau ona fai pe a ou mauaina se Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i?

Ia taofi loa le mea o loo e faia ae mulimuli i faatonuga ua avatu.

O faasalalaua mai Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i e na'o matagaluega mo faalavelave faafuase'i ua iai le faatagaga latou te lafoina atu, ma e faato'a faatino pe afai ua iai se lamatiaga ogaoga i le ola, le soifua maloloina poo meatotino (faapea ma faata'ita'iga e faatasi pe faalua i le tausaga ona avatu), o lona uiga afai e te mauaina se faailoilo lapata'i, ia e manatu mamafa iai ma mulimuli i faatonuga e avatu.

E lē suitulaga le Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i i isi ala faasalalau

O le Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i o le isi lea auala ua faaaogā mo le puipuia o lou saogalemu pe a tulai mai se faalavelave faafuase'i. O le a faaaouai foi ona faaaogā pea isi ala o faasalalaua, e pei o le leitiu, TV, upega tafailagi ma faasalalaua televavave (social media). E lē suitulaga faailoilo lapata'i nei i isi polokalame mo faailoilo lapata'i, poo le manaoga ina ia vave ona gaioi pe a uma ona aumai lapata'iga masani o mala faalenatura.

E tatau pea ona e tapenapena mo se faalavelave faafuase'i, ma e lē tatau ona e faatali se'i avatu se faailoilo lapata'i ona e faato'a gaioi lea. Afai e te lagona o loo lamatia lou soifua, aua e te faatali mo se lapata'iga aloaia. Ia vave ona fai se gaiogā.

Faadu se taimi e faataatia ai sa oe lava fuafuaga mo faalavelave faafuase'i, e aafia ai mea e tatau ona fai, o fea e te alu iai, o ai e mafai ona fesoasoani atu ia te oe, ae o ai foi e ono manaomia ona e fesoasoani iai. E mafai ona faataatia lau fuafuaga i luga o le initaneti i le [happens.nz](https://www.happens.nz).

E maua atili isi faamatalaga e faatatau i Faailoilo Lapata'i mo Faalavelave Faafuase'i i Telefoni Feavea'i, i le [civildefence.govt.nz](https://www.civildefence.govt.nz).

